

"Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215"

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

LETNIK :XXVIII štev. 6

JUNE 1983

IZLET LOVCEV SYDNEY

Slovensko društvo v Sydneyu se je izkazalo kot odličen gostitelj ko je na week end 25. in 26. junija sprejelo v svoji sredi kar tri lovske družine iz Melbourne. S.D.M., Planica—Springvale in Veseli lovci iz St.Albansa so poslali svoje najbolj ostre strelce v Sydney, kjer je Slovenska lovska zveza Avstralije imela tekme v strelenjanju z zračno puško.

V tej Zvezzi, ki je bila ustanovljena pričetkom tega leta so zaenkrat včlanjene lovske družine Slovenskega društva Sydney in že omenjenih društv iz Melbourne. V pravilih Zveze so se dogovorili, da se bodo sestali najmanj štirikrat na leto na tekmovanju za prehodni pokal. Ta prehodni pokal si bo za eno leto pridobila ekipa ki bo v celiem letu dosegla najviše število točk.

Tekmovanje pri S.D.S. je bilo tretje v letošnjem letu. Naslednje in dokončno, na katerem bo določen dokončni zmagovalec, pa bo pri S.D.M. na 10. septembra.

"Pohod na Sydney" je organizacijsko uspešno vodil g. Frank Jelovčan, S.D.M.. Melbournčanov je bilo za dva avtobusa in cela vožnja je potekla brezhibno v največje zadovoljstvo vseh, ki so se je udežili.

Lovska družina S.D.M.

Komaj so se ustavili v motelu v Sydneyu že so telefonirali iz doma S.D.S. v Horsley parku in jih povabili na kosilo. Kuharice S.D.S. so dokazale svojo spremnost saj je bilo treba zadovoljiti preko 200 želodcev, ki so na celi poti do Sydneyja uživali v glavnem le tekočo hrano.

no in domača lovska družina je skrbela ves čas, da je bilo vse v redu.

Ko so bila tekmovanja končana se je okoli sedme ure zveče pričel zabavni večer. Lepo je vse presenetila komaj eno leto starja folklorna skupina S.D.S.. Kakih 30 mladih Slovencev in Slovenk je disciplinirano in spremno izvedlo nekaj slovenskih narodnih plesov.

G.Ivan Koželj, predsednik S.D.S. je v svojem pozdravnem govoru med drugim povedal, da so zelo ponosni na to svojo folklorno skupino, ki je že v prvem letu dosegla par lepih uspehov in, katere člani kažejo lepo mero zanimanja in volje. Povedal je tudi, da je S.D.S. dobilo od vlade N.S.W. podporo, katero bodo uporabili v namene te folklorne skupine.

Za g. Koželjem so se s kratkimi nagoni vrstili predsednik S.D.M. g. Stanko Prosenak, predsednik Planice—Springvale g. Matija Cimerman in predsednik Veseli lovcev g. Janko Klemenčič.

Starešine od leve na desno: Janez Zemljič, Drago Raber, Peter Lenarčič in Janko Klemenčič.

Iz Melbourne so se odpeljali v petek zvečer in prispeli v Sydney v soboto zjutraj. Da v avtobusu skoraj nihče ni mogel zatisniti očesa ni treba posebej povedati. Verjetno šoferju še danes done po ušesih slovenske melodije.

Tekmovalci so se takoj po kosilu odpravili nad tarče, medtem ko so se ostali gostje vrnili v motel z namenom, da bi se odpočili pred nojim bo spet treba oditi na podelitev nagrad in zabavni večer. Samo tekmovanje je poteklo brezhib-

Lovska družina S.D.S.

Končno je prišlo na vrsto podeljevanje zaslужenih pokalov. Pri tej ceremoniji so seveda imeli glavno besedo starešine vseh lovske družine in sicer za S.D.S. g. Drago Raber, za Veseli lovce g. Janko Klemenčič, za S.D.M. g. Janez Zemljič in za Planico g. Peter Lenarčič, ki je tudi predsednik Slovenske Lovske Zveze Avstralije.

Za prenosni pokal so se dosedaj vršile tekme že trikrat. Dvakrat je zmagalo S.D.M. in enkrat Planica, toda skupno vodi sedaj Planica z 17 točkami.

Po končanih formalnostih je sledila prosta zabava. Zopet se je izkazala gostoljubnost S.D.S., saj so za vsako ekipo gostov pripravili po celega pečenega odojka.

Iz Sydneya so Melbournčani krenili v nedeljo zjutraj. Čeprav utrujeni od dolge poti so se ustavili tudi v Albury pri bratskem slovenskem društvu "Snežnik", kjer so tudi bili nad vse gostoljubno sprejeti in so s tamošnjimi rojaki preživeli par prijetnih uric.

Ta skupni obisk kar treh klubov iz Melbourne pri rojakih v Sydneju in potem še v Albury je šel bolj zacementirati prijateljstvo, ki druži vsa slovenska društva v Avstraliji.

REZULTATI MEDKLUBSKEGA TEKMOVANJA LLOVSKIH DRUŽIN V SYDNEYU 25.junija 1983.

STRELJANJE Z NASLONOM:

S.D.S.	449 točk
Planica	445 točk
S.D.M.	422 točk
Veseli lovci.	418 točk

STRELJANJE V PROSTEM STILU:

Planica	295 točk
S.D.M.	263 točk
Veseli lovci.	223 točk
S.D.S.	200 točk

SKUPNO DOSEŽENO V SYDNEYU:

Planica	740 točk
S.D.M.	685 točk
S.D.S.	649 točk
Veseli lovci.	641 točk

Lovska družina "Planice"

"Veseli lovci"

NOV PREDSEDNIK S.I.M.

V sredo, 1.junija 1983 je bil na skupščini Slovenske Izseljenske Matice izvoljen za njenega predsednika Matjaž Jančar iz Predsedništva S.R.Slovenije.

Na skupščini so pretehtali delovanje Matice tekom preteklih štirih let in se zavzeli za čim večje kulturne, gospodarske in druge stike s Slovenci širom sveta. Posebno so povdarili potrebo čimvečjega razvoja stikov s potomci izseljencev. V tem pogledu je v preteklem letu bila organizirana v Kranju prva letna šola slovenskega jezika in kulture.

Sklenili so, da se bodo zavzeli za čim bolj organizirani in učinkoviti sistem informiranja, katerega cilj naj bi bil spoznati izseljence s stvarnostjo jugoslovenskega položaja in na ta način preprečiti razširjanje neresnice s strani neprijateljske emigracije.

BOLJŠE SODELOVANJE

V Melbournu bo letos v septembru gostoval plesni ansambel iz Slovenije "Veseli planšari". V oktobru pa bomo imeli med nami "Ljubljanski oktet".

Zamisel ter načrt za obe gostovanji sta bila brez predhodnih posvetovanj predložena našim društvom v Viktoriji, ki so se tako iznenada znašla pred dilemo kaj storiti. Na eni strani je dobro poznana žeja naših ljudi po domačih melodijah in pesmih izvajanih na visoki ravni, na drugi strani pa se je bilo treba zgrabiti z ekonomskimi in organizacijskimi problemi teh gostovanj.

Zopet je zmagala zdrava razumnost in zavest medsebojne povezanosti odborov naših društev. Ni dolgo trajalo pa so vzpostavili medsebojni organizacijski odbor, ki je proučil vse možnosti ter izdelal pogoje, katere so potem kot enota predložili inicijatorjem teh obiskov.

Ti pogoji, ki so jih izdelali – program nastopov in upravljanje ter podelitev finančnih obveznosti – kažejo veliko nesobičnost in razumevanje problemov ter možnosti posameznih organizacij.

Tako so naša društva v Viktoriji zopet dokazala svojo zrelost in resnost, zavedajoč se, da mnogo več veljajo ter tako mnogo več dosežejo kadar govore z enim glasom. Nezaupanje, zavist in ljubosumnost, ki so morda pred leti poskušali rovariti med nami so se zdaj umaknili – upajmo za vedno – zaupanje v dobratamernost drugih.

Toda še so polja na katerih bi skupno vodenno udejstvovanje zboljšalo rezultate naših prizadevanj. Med te prav gotovo spadajo dobrodelna aktivnost in sredstva obveščanja.

Morda ni daleč čas ko bomo tudi v tej smeri podvzeli potrebne korake in z dobro voljo ter medsebojnim zaupanjem ne izgubili ampak lahko le povečali moč in neodvisnost posameznih društev v končen dobrobit nas vseh.

A U S T R A L I A C O U N C I L

POMOČ UMETNOSTI

Australia Council opravlja v Avstraliji vlogo Ministerstva za kulturo. Podpira velike in majhne organizacije za umetnost, kakor tudi posamezne umetnike na področju ročnih del, plesov, leposlovja, glasbe, likovne umetnosti in gledališča.

Kot del celotnega svojega programa Council podpira in spodbuja umetnostne dejavnosti etničnih skupnosti. Prav tako pomaga umetnikom etničnega porekla, da lahko ustvarjajo, se razvijajo in postanejo del umetnostnega prizorišča Avstralije.

Med dejavnosti in umetnike, ki so že prejeli podporo v okviru multikulturalnega programa Councila so vključeni :

- ... Gledališke skupine nastopajoče na italijanskem, grškem, španskem, turškem in drugih jezikih.
- ... Folklorne plesne skupine raznih narodnosti.
- ... Festivali.
- ... Koncerti.
- ... Razstave (slikarjev, kiparjev, ročnih del).
- ... Rokodelci, komponisti, plesalci, koreografi, glasbeniki, gledališki igralci, režiserji, lutkarji, slikarji, kiparji, literati – za omogočitev dela, študija ali projektov, važnih za njih razvoj.

Obrnite se na nas za informacije o umetnosti v Avstraliji ter možno denarno podporo za dejavnosti in zamisli. V Avstraliji obstoje tudi druge razne organizacije, ki bi vam mogle biti v pomoč in mi vam bomo radevolje postregli z njihovimi podatki.

Pišite ali telefonirajte na:

Antigone Kefala
Multicultural Arts Officer
Australia Council
168 Walker Street
NORTH SYDNEY, NSW 2060
Telefon : (02) 923 3355

CRAFTS BOARD

The Crafts Board , ki je sestavni del Australia Council-a skupaj s Crafts Council-om Viktorije bodo ustanovili Ethnic Crafts Advisory Service. (Nasveti za etnično ročno delo)

V ta namen bodo nastavili osebo, ki bo izvedena v etničnih ročnih delih. Njena naloga bo, da bo svetovala posameznikom, ki se bavijo z ročnim delom kako nadalje razvijati svoje sposobnosti, kje na bavljati potreben material, kako spraviti svoje izdelke na tržišče, kako organizirati razstave itd.

NOVICA IZ 0/28

Od 3.julija dalje je popularni program ljubiteljev nogometa "Match of the Day" premeščen na bolj ugoden čas in sicer na nedeljo ob 7.30 zvečer.

Balinarski odsek S.D.M.

vabi na

BALINARSKI PLES

v soboto 13. avusta 1983
v dvorani S.D.M.

Ingrams Road, Research.

BOLJŠE SODELOVANJE

V Melbournu bo letos v septembru gostoval plesni ansambel iz Slovenije "Veseli planšari". V oktobru pa bomo imeli med nami "Ljubljanski oktet".

Zamisel ter načrt za obe gostovanji sta bila brez predhodnih posvetovanj predložena našim društvom v Viktoriji, ki so se tako iznenada znašla pred dilemo kaj storiti. Na eni strani je dobro poznana žeja naših ljudi po domačih melodijah in pesmih izvajanih na visoki ravni, na drugi strani pa se je bilo treba zgrabiti z ekonomskimi in organizacijskimi problemi teh gostovanj.

Zopet je zmagala zdrava razumnost in zavest medsebojne povezanosti odborov naših društev. Ni dolgo trajalo pa so vzpostavili medsebojni organizacijski odbor, ki je proučil vse možnosti ter izdelal pogoje, katere so potem kot enota predložili inicijatorjem teh obiskov.

Ti pogoji, ki so jih izdelali – program nastopov in upravljanje ter podelitev finančnih obveznosti – kažejo veliko nesobičnost in razumevanje problemov ter možnosti posameznih organizacij.

Tako so naša društva v Viktoriji zopet dokazala svojo zrelost in resnost, zavedajoč se, da mnogo več veljajo ter tako mnogo več dosežejo kadar govore z enim glasom. Nezaupanje, zavist in ljubosumnost, ki so morda pred leti poskušali rovariti med nami so se zdaj umaknili – upajmo za vedno – zaupanje v dobratamernost drugih.

Toda še so polja na katerih bi skupno vodenno udejstvovanje zboljšalo rezultate naših prizadevanj. Med te prav gotovo spadajo dobrodelna aktivnost in sredstva obveščanja.

Morda ni daleč čas ko bomo tudi v tej smeri podvzeli potrebne korake in z dobro voljo ter medsebojnim zaupanjem ne izgubili ampak lahko le povečali moč in neodvisnost posameznih društev v končen dobrobit nas vseh.

Pralni prašek iz Slovenije kupujejo domači »turisti«

Tuzlanska Dita trdi, da je slovenski porabnik porabil v treh mesecih 6,2 kg pralnega praška

LJUBLJANA, 10. junija – Najprej so pristojni zvezni krogi objavili vest, da je dovolj deviz za uvoz surovin za pralne praške in čistila. V Škofji, poslovni združenju proizvajalcev praškov, so pohiteli in povedali, da o tej vznevimirljivi novici ne vedo nič in da za uvoz surovin nimajo niti dolarja.

Potem pa so v tuzlanski Diti, drugem največjem proizvajalcu praškov in čistil, objavili svojevrstno statistično poročilo o tem, kako so slovenski porabniki v prvih treh mesecih letos porabili po 6,2 kilograma pralnega praška, občani Kosova pa denimo le 0,8 kilograma.

V mariborskem Zlatorogu, ki naj bi na trgu ravnal v nasprotju s samoupravnim sporazumom, kot trdijo v Diti, so novico iz Tuzle, ki je dobila precejšen odmev v jugoslovenskem tisku, mirno pojasnili rekoč, da v Zlatorogu v celoti izpoljuje svoje obveznosti, saj so načrtovani plan proizvodnje celo nekoliko presegli, izvoz v celoti izpoljujejo (kar za preostalih sedem tovarni ni mogoče trdit), proizvodnja teče brez zatikanja, odpravili so celo dela proste sobote.

Podatki, ki jih objavlja Dita, ob pojasnilu, da vsak Jugosloven

v povprečju na leto porabi 11 kilogramov praška, so takšni: slovenski porabnik je v treh mesecih dobil 6,2 kilograma, hrvaški tri, srbski 3,6, črnogorski in vojvodinski 2,3, porabnik BiH 2,1, Makedonije 1,5 in Kosova 0,8 kilograma praška. Možak, ki je na tak način uporabil statistične podatke, pri tem pozablja, da je pralni prašek v Sloveniji v prosti prodaji, da pa so v drugih republikah in pokrajinalah (zaradi neurejene preskrbe) pralne praške, olje, sladkor in še kaj prodajali na bone. Tako ni nihče upošteval nakupov »turistov« iz drugih republik, ki so v slovenskih trgovinah kupovali vse tisto, česar jim ni pravočasno in v zadovoljivi količini oskrbel domača trgovina. Posledica pa je jugoslovensko značilna: pralnih praškov je začelo zmanjkovati tudi v nekaterih slovenskih trgovinah.

Turistična sezona se bliža prvemu vrhu

LJUBLJANA, 10. junija – Toda kakšnemu? Lani ob tem času je bila na Jadranu gneča, prostih hotelskih sob ni bilo, kampi pa nabiti. Letos je prostora kolikor hočeš, na srednjem in južnem Jadranu čakajo hotelirji goste kar na cesti. Kampi in zasebne sobe so na pol prazne. Razveseljivo je, da je v vseh turističnih krajih založenost trgovin odlična. Pred hotelom Lev se vrstijo skupine turistov iz vse Evrope.

V našem glavnem mestu se ustavijo za kak dan, nato se odpeljejo mimo Postojne in Lipice do morja. To je za zdaj skoraj vse, kar lahko Slovenci ponudimo gostom v skupinah.

LOVSKA IN RIBIŠKA DRUŽINA S.D.M.

prireja dne 10. septembra 1983

LETNO LOVSKO VESELICO

ter zaključno letno tekmovanje z zračno puško za prehodni pokal Slovenske lovske zveze Avstralije.

Na razpolago bodo različne lovski specialitete kot na ražnju pečeni puiški in govedina in tokrat kot posebnost na ražnju pečen jelen in jelenov gulaž.

Zemljišče bo za obiskovalce odprtje že od zgodnje dopoldanske ure dalje.

VSI VABLJENI!

MED SLOVENCI V AVSTRALIJI

NOVA DVORANA V SYDNEYU

Slovenski verski center v Sydneju se bo lahko kmalu pohvalil, da je njih nova velika dvorana dokončana.

Ob prilikovih lovskih tekem v Sydneju je "Vestnik" obiskal tudi tamošnjega slovenskega dušnega pastirja patra Valerijana, z namenom, da dobi za svoje čitatelje nekaj podatkov o tej najnovejši slovenski dvorani v Avstraliji.

Pater Valerijan nas je kot vedno zelo gostoljubno sprejel in nam na naša vprašanja takole povedal:

Dvorana je v gradnji že približno tri leta. Zavedamo se, da to najbolj ekonomski način gradnje, toda če ni na razpolago potrebne gotovine drugače ne moremo. Tako čakamo, da pride nekaj darov, potem nekaj dodatnega napravimo, nato pa zopet čakamo.

Doslej je dvorana v toliko dovršenem stanju, da jo že lahko uporabljamo. Kar še najbolj pogrešamo, a upamo, da ga bomo v štirih mesecih že imeli je parketni pod. Ko bo narejeno se bo dvorana lahko mnogo bolj uporabljala za razne športne panoge. Sedaj jo že uporabljam za karate čeprav še na cementnem podu.

Naslednje kar imamo v načrtu je dograditev in oprema sestrškega stanovanja, ki je sicer že tudi pod streho. To se nahaja zadaj za odrom in pa ob kuhinji, tako, da ima celo poslopje obliko črke L.

"VESTNIK" V GEELONGU

Vestnik je bil pred par tedni obiskal naše Slovence v Geelongu, drugem največjem mestu Viktorije. Namen obiska je bil ogledati si delo na povečanju dvorane tamošnjega slovenskega društva ter se malo pogovoriti z njegovimi funkcijonarji.

Prav kmalu smo našli oba vodeča moža in vedoč, da nam bosta z veseljem ustregla smo jih pobrali o njihovem delu.

Najprej nam je gospod Verdnik, ki vodi dela na gradbi povedal, da je dosedanja dvorana postala premajhna, kajti bila je samo 13m x 22m velika. Zato so se odločili, da jo povečajo in napravijo še nakaj dodatnih prostorov kot na primer prostor za igranje biljarda, novi šolski razred in kuhinjo.

Nova dvorana bo imela prostora za 350 ljudi, igralna soba pa za kakih 40. Kuhinja bo povečana na njeno dvakratno sedanjega velikosti. Oder pa bodo premaknili v novi del dvorane, kjer bo dograjen tudi bar.

G. Verdnik je dejal, da se nadeja, da bo cel projekt končan v enem letu ako bo šlo vse brez posebnih težkoč in ako bo članstvo še naprej prispevalo sredstva in spostovalno delo.

Postavili smo vprašanje g. Jožetu Ramuti, predsedniku društva v Geelongu, ki misli, da člani zadostno podpirajo ta dela.

Odgovoril nam je, da je zelo zadovoljen z delovnim prispevkom vseh članov ter prav tako z materialno podporo. Strinja se z g. Verdnikom, da bodo dela končana tekem enega leta, toda to dobo je treba vzeti od pričetka dela, od tedaj

Dvorana je glavni del in dodatek za odrom je sestrško stanovanje. To stanovanje pa smo morali zgraditi zaradi tega ker mora hiša v kateri stanujejo sedaj sestre biti podrta. To je po nalogu občine, ki zahteva, da imamo okoli dvorane parkirni prostor za najmanj 25 avtomobilov. Sestrško stanovanje bo obsegalo štiri spalnice in vse druge pritikline, kot dnevno sobo, obednico, kuhinjo itd. Zaenkrat je to še v grobem stanju, električna napeljava je gotova, rabimo pa še napeljava vode in plina.

Veliko vsega dela je bilo napravljenega prostovoljno, brez plačila. So pa dela, ki jih morajo opraviti strokovnjaki. Pri vsem nam mnogo pomagajo naši slovenski obrtniki, od katerih nekateri delajo zastonj, drugi pa za polovično ali drugače znižano ceno. To so predvsem naši zidarji, instalaterji, električarji in mizarji. Včasih nam podarijo celo gradbeni materijal tako, da imamo čim manj stroškov.

V naprej bodo potrebna po večini dela znotraj stavbe, kakor na primer položanje keramičnih ploščic, katere nam bo tudi položil naš rojak, čim se vrne z obiska v Sloveniji.

Naš smoter je, da bo dvorana čim praktičnejše in lepše urejena. Tako smo za ljudi, ki bodo dejavn na odru napravili posebne prhe in toaletne prostore za

ko so koncem januarja letos pričeli kopati temelje. Dejal je, da imajo sedaj že vso novo stavbo pod streho ter položenih že kakih 10.000 opek. On je mnenja, da bodo za letošnji božič že v povečani stavbi.

Tudi na splošno je predsednik g. Ramuta zadovoljen z podporo, ki mu jo daje članstvo v splošnem delovanju. ki ga opravljajo preko različnih sekcij kot so: upokojenska, ženska, balinarska, pevski zbor pod vodstvom g. Furlana ter šolska sekcija. To sekcijo praktično vodi učiteljica g. Deželak toda za njo stoji z vso pomočjo posebni šolski odbor, katerega predsednik je g. Toni Štefanič.

Torej Slovenci v Geelongu lahko z zaupanjem gledajo v bodočnost svojega društvenega življenja, kajtimiz tega tazgovera z g. Ramutom in g. Verdnikom smo razbrali, da sta oba polna optimizma in zaupanja v pomoč članstva.

Vestnik je vesel, da lahko zabeleži njihove uspehe, kakor tudi z veseljem beleži uspehe vseh slovenskih organizacij po Viktoriji, Avstraliji, pa tudi po drugih koncih sveta.

Kot je dejal g. Ramuta: "Sloga in povezanost sta predpogoj za uspeh. Dobri rezultati društvenega dela ene ali druge naše organizacije pa vzpodbujajo članstvo za še večjo podporo."

Gospod Verdnik pa je še pristavljal, da se to praktično kaže v Geelongu. Člani so zelo navdušeni in ni jih treba dosti proti, sami od sebe prihajajo delat na stavbo in tudi druge podpore se ne manjka.

G. Ramuta je tudi dejal, da upa, da bo njihova dvorana služila tudi drugim Slo-

odrom, da jim ne bo treba hoditi preko cele dvorane. S stropa v dvorani pa bosta visela dva lepa, lestenca, ki jih je izdelal eden naših mizarjev in sedaj čakata na električarja, da jih dogotovi.

Dvorano bomo uporabljali za cerkvene potrebe pa tudi v kulturne in druge namene v svrhu potreb vseh Slovencev.

V njej smo že imeli nekaj prireditvev, kot Miklavževanje, očetovski dan in materinski dan. V njej smo tudi slovensko sprejeli ljubljanskega nadškoфа dr. Šuštarja, ki jo je ob isti priliki tudi blagoslovil. V njej je mladina imela že tudi svoj disco večer, odrasli pa že dve večerji, katerih dohodek je šel v dobodelne namene.

Naslednja prireditve bodo koline ter ples, ki ga vsako leto prireja društvo sv. Ane na njen god. V septembri pa bo po dogovoru s Slovenskim društvom Sydney v njej nastop Veselih Planšarjev.

V načrtu za mesec december pa imamo razstavo naših slikarskih amaterjev, katere organizacijo bo vodil pater Ciril. Iz ekonomskih razlogov pa bomo

dvorano oddajali tudi za poroke in slično.

V kakih šestih mesecih bo dvorana dokončana in sposobna za vse načrtovane potrebe.

Seveda bi nam še vedno prišle prav denarne podpore. Dobili smo že brezrestna posojila od nekaterih rojakov, ki nam celo niso hoteli postaviti roka do kdaj naj bi jim denar vrnili. To nam je veliko pomagalo. Imamo pa še vedno velike dolgove od takrat ko smo kupili zemljišče za dvorano ter dve hiši, ki sta namenjeni za potrebe ostarelih rojakov. Zato nam bo vsaka pomoč še vedno zelo dobrodošla od vsepovsod, čeprav je to v prvi vrsti odgovornost rojakov v Sydneju.

Prepričani smo, da bo ta vpogled v gradnjo nove dvorane slovenskega verskega centra v Sydneju, ki nam ga je podal pater Valerijan zanimal naše čitatelje in morda še vzpodbudil med njimi koga za denarni prispevek k tej lepi zamisli za Slovence Sydneja.

Božo Lončar

Pogled na novo cerkveno dvorano v Sydneju

vencem poleg onih iz Geelonga. Po njegovem zatrdirilu bodo z veseljem sprejeli tudi druge, kot posameznike ali pa kot društva ob prilikih skupnih prireditv. Saj, kot je dejal, so danes vezi med slovenskimi društvi v Viktoriji vedno tesnejše in trdnejše. In to je po njegovem mnenju najpravilnejša pot za vse nas. Vsako društvo naj bo samostojno, na drugi strani pa naj vsi delujejo skupno kadar je za to prilika.

Z veseljem smo se poslovili od rojakov v Geelongu z obljubo, da bomo z vestjo spremljali njih napore,

Božo

UČKA : S.D.M.

Prijateljsko balinarsko tekmovanje med istrijanskim klubom "Učka" in SDM. se je vršilo v nedeljo 26.junija 1983.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

SLOVENSKIH DRUŠTEV VIKTORIJE

obvešča, da bo v mesecu avgustu, pod pokroviteljstvom S.D.Sydney, obiskal Melbourne in Geelong glasbeni ansambl iz Slovenije.

"VESELI PLANŠARJI"

nastopi bodo-

20. avgusta 1983	S.K.Planica — Springvale
21. avgusta 1983	S.Z.Ivan Cankar — Geelong
27. avgusta 1983	S.D. Melbourne
28. avgusta 1983	S.P.S.K. Jadran

Vstopnice lahko dobite pri vseh štirih slovenskih organizacijah:

S.D.Melbourne :	A. Markič	Telefon: 870 9527
S.K.Planica :	M.Cimerman	Telefon : 795 9627
S.Z.Geelong :	J. Ramuta	Telefon : (052) 785 986
S.P.S.K.Jadran :	A.Kumar	Telefon : 740 1457

Tudi kuhinja S.D.Sydney je polna spremnih slovenskih kuharic.

ZANIMIVOSTI

DROBNE IZ STAREGA KRAJA

V sončnem in vinorodnem predelu zahodne Slovenije, v sončnih Brdih na Goriškem slavijo vsako leto praznik črešenj. Tudi letos se je za to priliko v Dubrovem zbralo mnogo ljudi, med njimi precejšnje število iz sosednje Italije.

V preteklih letih so v tem področju posadili okoli 10.000 novih dreves in letos pričakujejo kakih 800 ton črešenj.

V Ljubljani so imeli konferenco rektorjev Univerz in Visokih šol iz teritorije vzhodno od alpskega razmejitvenega področja Alpe—Adria. Organizator tega sestanka je bila ljubljanska univerza. Na konferenci so razpravljali o medsebojnem priznanju univerzitetnih diplom.

Eksplozija metana v rudniku "Mora" v Aleksincu, Srbija, je 7. junija letos zahtevala 25 človeških življenj. V času eksplozije, katero je povzročil goreči premog je bilo v rudniku večje število rudarjev in strokovnjakov, ki so poiskušali pogasiti požar.

Preteklo bo več mesecev predno bodo spet mogli začeti z normalnim obratom.

Avionska industrija v Jugoslaviji je stara že 60 let. V proslavo te obletnice so imeli na vojaškem letališču v Mostaru aeromiting na katerem so prikazovali sposobnosti domačih letal: "Galeba", "Orla", "Jastreba", "Kragulja" ter helikopterja "Gazela".

V Zadru se je pričelo sojenje šestrice Hrvatov ki so obtoženi, da so pozivali na rušenje državnega sistema ter širili sovražno propagando. Obtoženci so v starosti od 15 do 65 let in doma iz vasi Pokošano.

HERETIČNA MISEL

IZ LJUBLJANE

Če pesnik vpraša svojo Lauro ali Beatrice ali Julijo tole:

Zakaj si vstopila v zvezo komunistov in če misliš, da boš s tem kaj naredila za slovensko nacijo,

(Marko Pavček,
(Z vsako pesmijo me je manj, stran 13)

je to vprašanje kaj nenavadno. Kajti pesniki pripadajo nebu in večnosti, nikakor pa ne občasnemu združenju. Političnim, socialnim in kulturnim.

Cestokrat me vodi pot po ulici barona Jurija Vege. In takrat se srečam z glavami naših glasbenikov in literarnih zgodovinarjev. Te glave na podstavkih stojijo v brezupno zanemarjenem okolju. Lastniki, se reče, upravljalci ustanov, pred katerimi so postavljeni spomeniki, se kajpak ukvarjajo s statuti, pravilniki. Zato ljudje v teh ustanovah ne vedo več, kaj so to kose, srpi metle in grablje. Bolj ko slavimo v slovenski deželi ročno delo, manj ga spoštujemo. In manj tudi delamo z rokami. Ročno delo smo velikodušno prepustili zdomcem iz Bosne, Kosova in bogovediše od kod. Pa bi bilo vsekakor bolj demokratično, umno in napredno, če bi tudi mi kdaj vzeli v roke krampe, lopate, kose in grablje in z njimi začeli opravljati koristna dela. Grabiti, pomati in kositi je vsekakor bolj humano, kot sedeti na neplodnih in nekoristnih sestankih in sestavljati v preprih in sovražnih statute in pravilnike, ki nas bodo odvedli v središče človeškega pekla. Delavnice in skladischa gorijo po deželi. Neznanje podžiga in prižiga ogne. In malomarnost. Mi pa še kar naprej sestavljamo pravilnike in se igramo razne igrice in zapravljamo milijone, ki so jih ustvarili delavski in kmečki žulji. In znanje izobražencev.

ZANIMIVOSTI

JURIJ VEGA

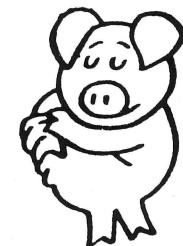

Ob priliki prve izdaje priročnika logaritmov, katerega je pripravil matematik slovenskega rodu Jurij Vega, so mu odkrili v Zagorici pri Ljubljani spomenik, njegovo doprsje, delo kiparja Aladre Zahariaša.

Vse dokler niso izumili elektronske računalnike so bili logaritmi najpopolnejši priročnik za matematične račune in po celem svetu so uporabljali prav te, katere je sestavil Jurij Vega. Njegov priročnik je bil ponatisnjen kakih tristokrat in je tako ena najbolj razširjenih matematičnih knjig na svetu.

Jurij Vega (1754–1802) je dobil prvo matematično podlogo pri svojem šolanju na ljubljanskem liceju in jezuitski gimnaziji ter je postal najbolj znani fizičar, matematik in topničar v tedanjem avstrijskem cesarstvu. Po njem je dobila ime ne samo ulica v Ljubljani nego tudi tudi zvezda stalnica, ki je oddaljena od zemelje štiri svetlobna leta.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁNSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domaćem jeziku

GEOGRAFSKO DRUŠTVO SLOVENIJE

Ob ustanovitvi ljubljanske univerze, neposredno po prvi svetovni vojni, se je ponudila priložnost za ustanovitev študijske smeri, ki bi proučevala zemeljsko površje, opredelila zakonitosti med naravnimi in družbenimi dejavniki na njem, predvsem pa predstavila širši jugoslovanski in mednarodni javnosti slovenski etnični prostor. Prvi študentje na »Stolici za geografijo« so že po nekajletnem študiju začutili potrebo po izvenuniverzitetni dejavnosti, ki bi bila povezana s temelji njihovega študija. V marcu leta 1922 so Valter Bohinec, Roman Savnik, Franjo Baš, Ivo Rubič, Rado Bednarik, Ciril Bernot, Pavle Blaznik, Viktor Gruntar, France Planina, Ivan Rakovec, Oskar Reja, Fran Vatovec, Silvo Kranjec, Maks Miklavčič, Jože Rus in Anton Melik sklicali ustanovno skupščino Geografskega društva Slovenije. To je bila druga tovrstna ustanovitev strokovnega združenja v Jugoslaviji.

Začetna predavateljska in ekskurzijska dejavnost kmalu ni bila več uteha dela in znanja željnih, takrat mladih, slovenskih geografov. Razmišlanja, spoznanja in raziskave je bilo treba objaviti. V samozaložbi društva je leta 1925 izšel prvi strokovni časopis slovenskih geografov »Geografski vestnik«. Z napori, predvsem ustanovnih članov društva, se je »Geografski vestnik« uveljavljal v stroki in zunaj nje vse do danes, ko v najnovejši izdaji ponosno nosi že petinpetdeseto zaporedno številko. (Izdajanje letnega strokovnega glasila je za nekaj časa prekinila le druga svetovna vojna.)

Dejavnost društva se je sistematično širila. Slovenska in jugoslovanska srečanja geografov so občasno popestila raziskovalno delo članov. V predvojni in povojni dobi, predvsem pa v petdesetih letih, se je oblikovalo šest smeri dejavnosti društva na strokovnem področju. Kartografija in kartografska znanost, didaktika geografije v šoli, pokrajinopisno in narodopisno delo, krásoslovje in proučevanje podeželja so bili glavni raziskovalni smotri članov Geografskega društva. Oblikoval se je kartografski zavod, v Postojni je vzniknil krasoslovni inštitut, luč je ugledal didaktični priročnik »Geografski obzornik«, izšla je obsega monografija Slovenije akademika in profesorja Antona Melika, znanstvena dela so se porajala na Geografskem inštitutu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, osnoval se je Zemljepisni muzej. Za takrat štiri desetletja staro slovensko geografijo ogromno strokovnih in družbenih uspehov!

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

ZA VSE TISKARSKE USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

VESELI "GERIATRIKI"

kaj, kje, kdo ?

★★★

Poročni obred, na katerem sta si obljubila zakonsko zvestobo Mira Josipovič in Andrej Plesničar, v soboto 18.junija v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, je imel to posebnost, da ga je opravil naš rojak, ki je prav za to priliko prišel iz daljne Brazilije.

Pater Janez Andrej Božič—Kette je namreč ženinov stric, brat ge. Tončke Plesničar.

Kdo pa je Andrej Plesničar Slovencem Melbournu ni treba posebej pripovedovati. Menda ga ni rojaka v Melbournu, pa tudi drugod po Avstraliji, ki ne bi poznal Ansambel bratov Plesničar, ki so s svojo glasbo veliko let razveseljevali naše ljudi tukaj, pa tudi v stari domovini.

Nevesta Mira pa je najstarejša hčerka v družini Josipovič iz Endeavour Hills. Čeprav po rodu ni Slovenka pozna Slovenijo kar dobro, saj je nekaj svojih mladih let preživel v lepi pokrajini pod Triglavom.

Nekaj sto gostov je skupaj z novopočencema proslavilo ta vesel dogodek na svatovski večerji v poznanem luksuznem lokalnu "Leonda" v Hawthornu.

V Plesničarjevi družini je ostal še en neporočen sin, Marko, a sliši se, da bo tudi on kmalu zapustil samski stan.

★★★

V Epworth Hospitalu v Richmondu je bil kot pacient te dni Toni Bransperger iz St. Albansa. Preglavice mu dela hrbtenica, a izgledi so, da bo kmalu lahko zopet, kot član S.D.M. pogosto zahajal med svoje prijatelje na elthamski hrib.

★★★

Potovanje v domovino, katerega je v Melbournu organizirala potovalna agencija Eric Ivan Gregoric je bilo uspešno. Posebno letalo JAT-a je prepeljalo v sredo 8. junija 160 naših rojakov do Sydneys in od tam dalje na Brnik, kjer so jim pripravili poseben sprejem.

UMRL FRANC LESKOŠEK

V Ljubljani je pričetkom preteklega meseca v starosti 86 let umrl poznani revolucionar in komunist Franc Leskošek—Luka, po rodu iz Celja.

Že kot šestnajstleten železostrugar se je vključil v delavsko organizacijo in tudi že leta 1926 postal član K.P.J.

Leta 1933 je postal pokrajinski sekretar kovinarskih delavcev. Vodil je vse te danje velike stavke v : Trbovljah, Celju, Kočevju in Jesenicah. Junija 1936 je bil v Moskvi izbran v Politbiro CKKPJ a leta 1937 ko je bila osnovana KP Slovenija pa za sekretarja CKKP Slovenije, kar je ostal vse do leta 1946.

Za časa druge svetovne vojne in revolucije je bil član Izvršnega odbora OF in prvi komandant partizanskega glavnega štaba v Sloveniji. Za dejavnost v tem času je potem dobil odlikovanje Narodnega heroja.

Po vojni je bil minister v slovenski in federalni vladi, od 1958 do 1963 pa podpredsednik Narodne skupščine Jugoslavije. Opravljal pa je tudi druge važne funkcije v Sloveniji in federaciji vse do svoje smrti.

★★★

V Box Hill Community Hospitalu je ge. Mili in g. Tinetu Šuštarič štorklja v četrtek 2. junija prinesla krepkega fantička. Kot nam je rečeno ga bodo krstili za Jožka.

★★★

Upokojenska družina S.D.M. je v nedeljo 3.julija na svojem rednem družabnem sestanku na Elthamskem gričku popila med drugim še en dodaten kozarček dobre kapljice na zdravje ge. Minke Peršič, ki je nedavno dosegla 86 leto svojega življenja.

29.

REDNA LETNA SKUPŠČINA S.D.M.

se bo vršila v nedeljo 21. avgusta 1983 s pričetkom ob 2h popoldne
v dvorani S.D.M., Ingrams Rd., Research.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

V lokalnu "bistro" hotela "Royal Arcade" v Little Collins Street, v samem centru Melbournia, vsak drugi četrtek odmeva od enega omizja vesel smeh, ki z vsake pol litra rizlinga postaja vse glasnejši.

Ostali gostje v lokalnu, ki je okoli polnove precej napolnjen morda ugibajo od kod je ta vesela družba, ki govorji v nepoznanem žlobudranju iz katerega bi še Slovenec težko razločil vzklike kot: "Ali se še spominjaš?" – "To smo se mu morali smejeti." ali pa "Ni hudič", ali pa "No le izprazni ga, da ti drugega nalijem."

Seveda, vsakdo od nas, pa še celo intelligentnejši med drugimi "Jugoviči" bi takoj vedeli, da gre za "Kranjce", čeprav večina govorji v štajerskem dialekту.

Ker pa Vas bralce že gotovo "firbec martra", vam bomo takoj povedali, da je ta vesela druščina, ki se počasi številčno veča, sestavljena iz drugače resnih možkarjev, ki so že ali pa v kratkem bodo, prestopili važen mejnik v življenju vsake delovne osebe: upokojitev.

Sedaj ko so odmaknjeni od vsakdanje delovne rutine in imajo dovolj časa za počitek jih je ta sestanek v veliko razvedri-lo. Postal je tako privlačen, da se ga udeležujejo celo rojaki, ki še vedno garajo po pisarnah Melbournia.

To spontano združevanje naše najnovje generacije "penzionistov" je spet dokaz kako velika je potreba po domači družbi, po kramljanju s sovraštniki in znanici iz iste življenske sredine, s sličnimi blemi in potrebami.

Vesela družba je vedno najboljše razvedrilo in smeje, kot pravi naš pregovor: Pol zdravja. Zdravje pa je največje bogatstvo, posebno v dobi, ko se človek oddane od vsakdanjega dela in ko nam, več ali manj, drugega ne manjka.

Zgleda, da to naši "veseli geriatriki" dobro vedo in so na pravem potu. (Naj vam povemo na uho: Sopoga enega teh veselih bratcev nam je zaupala, da njen Tinček deset dni zdihuje nad raznimi bolečinami revmatizma; štiri dni, to je dva pred in dva po sestanku v "Royal Arcade" pa mu nič ne manjka.)

Na levi:

Anthony Mihelčič in Angela roj. Tenace, ob poroki, 21.maja pred cerkvijo sv. Avguština.

Na desni:

Andrej Plesničar in Mira roj. Josipovič na dan poroke 18. junija.

SURFERS PARADISE

Počitniško stanovanje – Holiday accomodation

ADMIRAL MOTOR INN

Your Hosts: MARIJAN and VERONICA BERIČ

1, 2 and 3 Bedroom Fully S.C.Suites, Pool, Sundeck, Guests' BBQ, Colour T.V., Laundry, Fans, Optional Continental Breakfast and servicing of units, Tour desk, Undercover Parking. Competitive Tariffs.

7 mins. walk to Cavill Ave. and 2 mins. to beach.
OFF-SEASON DISCOUNT TO CLUB MEMBERS.

Phone or write-

2965 Gold Coast Hwy.,
P.O. Box 691,
Surfers Paradise, 4217.
Tel. (075) 39 8759

THE ROLE AND FUNCTION OF THE SLOVENIAN ASSOCIATION

The bulk of Slovene immigrants... arrived here after the war after the fifties. Among the first were many political refugees, but later and more numerous were the so called economic emigrants.

(Menart, page 3, 1980.)

It is this first group of political refugees, who were responsible for the establishment of the Slovene Association in Melbourne and therefore require a closer examination.

Prior to Australia's acceptance of these migrants, most of whom were Displaced Persons, other countries had already begun to take the D.P.'s of Europe. Argentina who already opened her doors, got the "cream" of the intellectual refugees. She accepted virtually anyone who was against communism. Canada and the United States were slightly more selective, however, they too accepted a larger proportion of the first refugees who fled their homeland for ideological reasons.

By the time Australia had become involved in the resettling of these displaced persons, there were few intellectual Slovene migrants left. This factor has influenced the development of the Slovene community and association in Melbourne, as a whole and will be discussed later.

Most of these first Slovene migrants arrived under contract or in debt to the Australian Government, or in some cases to the government and other organisations. This in effect meant that they were required to work for the Government of Australia for two years and this usually meant as a labourer. "The D.P. refugees did not have freedom of choice or occupation during their two year contract period." (Burnley, page 144 in Bowen).

Through personal interviewing of a number of Slovene migrants who were once D.P. migrants, the following information was gathered. In general they came by ship. The majority of Slovenes arriving at this time were single men. This of course was a result of government policy. Australia needed manpower to rebuild. There was a number of women and families arriving also. However their numbers were very small in comparison to the number of single men.

The majority of these Slovenes came here not knowing anyone. On arrival they were usually taken to the migrant hostels. In most cases this meant Bonegilla. On arrival there, women were placed in women's quarters

and men in the men's quarters. Several people told of cases where they were separated from husbands or wives in the camps and did not see much of their spouses, but had to accept the conditions.

The period of time spent at Bonegilla or other such hostels varied considerably, ranging from a few weeks to several months.

The D.P.'s were allotted employment. Many were then provided with the accommodation on the site of employment. On site accommodation usually meant on a building site of a railway or electricity construction.

As was the case with many D.P.'s from many countries at this time, a number of Slovenes arrived here with qualifications which meant little to them, now that they were in Australia. Under their contract, they were required to work as labourers regardless of their previous professions. Many researchers who wrote about the D.P.'s of this time often include examples where a D.P. who once worked as a doctor in his homeland, was now working as a labourer in Australia. A few examples of this situations were noted amongst the Slovenes. There was also a small number whose studies had been interrupted by the war.

Many of Slovenes had very little prior knowledge of Australia and most could speak a little English or none at all. The conditions under which most Slovene D.P.'s came to Australia, meant that most of them came here with very little in material terms. Several spoke during the interview of their arrival in a new country with a very small amount of money in their pockets and a dream to make a new life for themselves.

From Bonegilla and other Government or private hostels, the Slovene D.P.'s sought private accommodation, renting rooms with families. Few knew anyone already here in Australia. In most cases, those who did, found accommodation with relatives or friends.

Back in Yugoslavia at this time, the country was experiencing problems not only of political nature. In 1950, Yugoslavia suffered a severe drought which destroyed a large percentage of the crop. Again in 1952 Yugoslavia experienced yet another major drought. The national economy had suffered a number of setbacks during these years.

To meet this situation the government drastically curtailed capital investments in industry and budget-

ry expenditures. Under the terms of new financial laws, many industries were deprived of government subsidies and required to operate according to profit-and-loss principles. The consequent retrenchment caused widespread unemployment in large urban areas. (Funk and Wagnalls, page 9,449; 1973).

During the fifties a large percentage of Slovenes came to Australia as migrants. In general these were people who came here partly because of their dislike for the existing political system in their homeland and partly because of economic reasons. Slovenia was in a state of reconstruction following the war, both political and economic reconstruction.

Slovenes who had arrived in Australia at this time, when asked for their reasons for migrating, often indicated that they came to build a new life in a country free from communism. Their description of their homeland just prior to leaving, suggest that employment was difficult to find, wages were poor, freedom of speech restricted, conditions in general were poor.

Most of this group of Slovenes also came here by ship, many going to the hostels for temporary accommodation. Some of them knew of relatives or friends who had already arrived in Australia. During the late fifties, the Slovene priest had begun to perform his welfare role amongst the Slovene migrants. He played an extremely important role in locating families who would take the Slovenes from the hostels and camps, as boarders, and in providing clothing and material items for those who arrived in Australia with little, and also in finding employment for some.

Many of Slovenes interviewed for this research, often spoke of the fine work done by this man. A history of his work and achievements is documented in the Slovenian newspaper, *Vestnik*. He wrote a regular article about what he was doing at the time, about who required assistance, about the marriages, christenings and engagements he had performed. From these articles one can gain an insight into what conditions existed in the hostels and indeed in Australia during these years.

Unlike the previous group of Slovene migrants, this group included a large percentage of tradesmen. Few intellectual Slovenes came over in this group. Most of them had primary education, many with secondary education. A considerable proportion of these came from the Italian influenced areas of Slovenia.

(To continue in next issue.)

ZANIMIV OBISK IZ BRAZILIJE

KJERKOLI PO SVETU BOŠ NAŠEL ROJAKA

Ker smo v Avstraliji tako oddaljeni od ostalih delov sveta nam je vsak obisk rojaka iz drugih kontinentov toliko bolj pomemben. Še nekaj bolj posebnega pa je ako tak obisk pride iz one strani Južnega Pacifika in Andov, iz dežele ki se razteza preko večine južnoameriškega kontinenta – Brazilije.

Imeli smo priliko imeti dolg in zanimiv razgovor s patrom Janezom Andrejem Božič – Kette, ki je po rodu iz sončne Vipavske doline a že 28 prebiva v Braziliji.

Pater Janez pripada kapucinskemu redu je poleg svojega poklica kot duhovnik tudi advokat, profesor na visoki šoli, doktor socialne antropologije, teolog in diplomiran lingvist. Vse svoje prvotne studije je dokončal v Italiji, filozofijo na univerzi v Padovi, bogoslovje pa v Benetkah. Leta 1953 je bil posvečen v duhovnika, decembra 1954 pa je po navodilu svojega predstojništva v Braziliju. Že v februarju leta 1956 je pričel poučevati na državni univerzi, kajti obvladanje portugalskega jezika mu je vzelo samo dobro leto.

V letu 1964 je bil poslan v mesto Londrina, ki leži bolj v severnem predelu drina, ki leži bolj v severnem predelu dežele in kjer so ogromne plantaže kave. Tudi tam je poučeval na univerzi in istočasno delal na župniji.

Po devetih letih so ga predstojniki poslali na jug države v deželo Parana, v mesto Palmas kjer je vse do sedaj predaval na univerzi in istočasno bil škofov tajnik. Tako je posebno odkar je v škofovski službi imel priliko videti mnogo krajev Brazilije, pa tudi sosednje Argentine.

V vsem tem času je tudi sam nadaljeval s studijem in napravil doktorat iz antropologije ter prava. Dokončal pa je tudi žurnalstvo in medicinsko etiko ter

dobil diplomo za poznavanje literature in jezikov: latinščine, italijanščine, nemščine, ruščine in angleščine.

V slovenske šole nikdar ni hodil. Slovensko govoriti ga je naučila mama, sam pa se je pozneje izpopolnil v slovnici in pisanku.

Pater nam je povedal, da v Braziliji ni velikega števila slovenskih naseljencev. Pa še ti kar jih je so raztreseni po celi državi, ki je velika skoraj kot celi Evropa in ima 130 milijonov prebivalcev.

Kolikor mu je znano je v celi Braziliji samo ena slovenska župnija in to v mestu San Paolo, ki je največje brazilske mesto ter šteje kakih 7 milijonov ljudi. Ile

Ta župnija, ki jo vodi župnik Alojz Ilc ima vpisanih kakih 60 slovenskih družin, od katerih so nekatere naseljene ta že iz prve svetovne vojne. Tudi župnik Ilc je tam že celih trideset let. Ob priliku svojega obiska v Argentini se je pri njih oglasil tudi slovenski metropolit dr. Šuštar in maševel s sedmimi slovenskimi duhovniki, od katerih so nekateri za to priliko prišli iz več kot 1000 km oddaljenih krajev.

Slovenci v Braziliji nimajo svojega glasila in za tradicionalne praznike kot so na primer materinski dan, miklavž, božič pa se le nekako znajdejo skupaj.

Med slovenskimi priseljenci je zelo majhno število povojne politične imigracije zato zgleda, kot je to ocenil pater Božič, Slovenci tudi niso dobro organizirani. Srbi in Hrvati so se v tem pogledu bolj postavili na noge. Vsi skupaj pa imajo korektno prijateljske odnose z jugoslovanskimi konzularnimi predstavniki. Pater nam je dejal, da se sam tudi v tem primeru vedno ravnava po tem kar je slišal od pokojnega papeža Janeza XXIII., ko je bil ta še kot kardinal v Benetkah: Ne smemo gledati samo na tiste stvari, ki nas razdvajajo ampak tudi na to bogastvo

ki nas združuje.

Tudi svojih slovenski šol v Braziliji Slovenci nimajo. Čeprav so razmeroma blizu Argentine, kjer je slovenska selenska družina kulturno zelo močna, z njo nimajo posebne povezave. Temu je vzrok različna mentaliteta Slovencev, onih naseljenih pred in onih po svetovni vojni.

V kolikor je patru poznano so Slovenci tudi v Braziliji na glasu kot delavni in pošteni ter so mnogi od njih dosegli tudi lepe uspehe v gospodarstvu in javnem življenju. Tako ima na primer Janez Hlebanja, doma iz Martuljka na Gorenjskem tovarno železnih izdelkov "MetalJanez", ki je poznana po celi Braziliji in tudi izven njenih meja. Mnogi Slovenci so se uveljavili tudi v šolstvu. Tako uživa v lingvističnih krogih veliko priznanje Enio Fonda, doma iz bližine Postojne. On je prvovrstni latinist in je publiciral že 10 svojih književnih del.

Celjan Miran Pirih je bil trikrat zaporedoma izvoljen kot poslanec v deželnem parlament pokrajine Parana. Na žalost je izgubil svoje življenje v avtomobilski nesreči, v kateri je bil ubit tudi njegov sin.

Brazilijanci so v poslednjih letih posta-

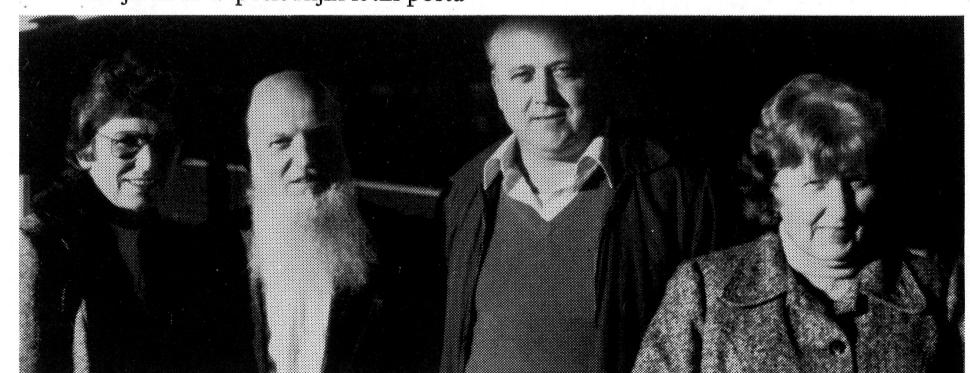
li mnogo bolj strpni do udejstvovanja, ki pokazuje folklorne in kulturne vrednosti nebrazilskih etničnih skupin. Kljub temu, da je brazilska narodna zavest še vedno zelo visoka se dogaja celo to, da v nekih primerih tudi država finančno podpira kulturne dejavnosti priseljencev.

O Avstraliji imajo Brazilci zelo visoko mnenje in pravijo, da smo tukaj za 13 ur pred njimi v vsakem pogledu.

Tudi Indijancem, ki jih je uradno ostalo le še kakih 100.000 sedaj dajejo več pravic in pravikrat v zgodovini se je sedaj zgodilo, da je bil Indijanec izvoljen za državnega poslanca.

Pater, ki nam je dal vse te zanimive podatke bo po povratku v Brazilijo odšel na novo službeno mesto v Severno Amazonko, med pragozdovi v tropskem pasu. Tu si tu bo poučeval na Univerzi v glavnem mestu te pokrajine. Da pa bo prišel do tja pa bo moral na svojem "Pasatu" prevoziti 5.000 km ceste in od tega samo 2.000 asfaltirane.

Na tem dolgem potovanju pa ga bodo spremljale najboljše želje mnogih rojakov ki jih je spoznal v Avstraliji.

MED SVOJCI V MELBOURNU. Z leve na desno: Ga. Mara Slokar roj. Bolko, pater Božič, g. Stanko Slokar in ga. Tončka Plesničar.

MALO ŠPORTA

Nov svetovni rekord v atletskem troboju med Romunijo, Bolgarijo in Rusko Sovjetsko republiko v Bukarešti je postavila Romunka Anisana Kušmir s preskočno razdaljo v daljino 7.21 m.

Amerikanec Tom Petranoff pa je na lahko atletskem mitingu v Kaliforniji vrpel kopje 99.72 m in s tem potolkel do sedanji svetovni rekord Madžara Ference Paragi, ki je leta 1980 vrpel kopje v daljino 96.72 m.

Karl Luis, prav tako Amerikanec je pretekel 100 m v 9,95 sekundah, kar je samo za eno stotinko sekunde manj od dosedanjega najboljšega časa v tej panogi.

Melbournski nogometni klub JUST načrtuje turnejo po Jugoslaviji po koncu letošnje sezone, verjetno koncem meseca oktobra.

Manchester United je osvojil Pokal Anglije z zmago v nogometni igri proti Brightonu. Rezultat 4 : 0 je bil dosežen šele ko so morali igro podaljšati in ponoviti zaradi neodločenega rezultata.

Dosedaj so v tekma za ta pokal 7 enajstmetrovk, od katerih niti ena ni bila odbranjena ali zgrešila gol.

Na Evropskem prvenstvu je Jugoslavija z zmago nad Zapadno Nemčijo z rezultatom 104:88 zavzela sedmo mesto, kar je njen najnižji plasman v zadnjih dvajsetih letih.

Na teniškem prvenstvu Danske je z zmago 6:2, 6:4 nad Novozelandcem Bruce Aderling prišel v finale Marko Ostojia iz Jugoslavije.

Na tekma za Evropsko prvenstvo v košarki, ki se je vršilo v Franciji se Jugoslovani niso dobro odrezali. V pondeljek 30. maja so izgubili tekmo proti Italijanom z 91 : 76 in tako izpadli iz konkurcence za prva štiri mesta.

V polčasu je Jugoslavija vodila z 42:36 ko je italijanski igrač udaril Jugoslovana Kičanoviča tako močno, da se je ta onesvistil. Prišlo je do pretepa v katerem so bili vmešani vsi igrači, trenerji, maserji in funkcionarji.

Zapadno-nemški nogometni klub Hamberger je pred 100.000 gledalcu v Atenah z rezultatom 2 : 1 zmagal proti italijanskemu Juventusu v finalni tekmi za Evropski pokal zmagovalcev.

V tenis turnirju za French Open je 17-letna Kati Horvat iz Chikaga porazila svetovno prvakinjo Martino Navratilovo z 6:4, 6:0 in 6:3.

Kati pa je potem zgubila z 6:1, 6:1 proti Mimi Jaušovec, ki se je plasirala v finale a bila poražena od amerikanke Cris Evert-Lloyd.

Dinamo iz Zagreba je s porazom Sarajevo 3:2 osvojil Pokal Jugoslavije. To je bil že tridesetpeti finale za ta pokal, v katerem je Dinamo nastopal že 13-krat in si že 6-krat osvojil pokal. Največkrat pa si je dosedaj ta pokal osvojila Crvena zvezda iz Beograda in sicer že 10-krat.

V Adelaidi so od 11. do 13. junija igrali za prvenstvo Avstralije v balinanju (Bocce). Nastopile so po 6 članske ekipe vseh držav Avstralije z izjemo Severne teritorije. V četvorki in v dvojki je zmagała ekipa Viktorije.

Dela na zgradnji doma na igrališču JUST-a v Footscrayu se bodo sedaj, ko so oblasti odobrile vse načrte pričela pod vodstvom arhitekta Ante Vukosava ter predsednika Socialnega odbora JUST-a g. Janka Klišmanoviča

Poleg dvorane za 300 ljudi bo v Domu tudi prostor za pisarne, kuhinjo, tri velike

hladilnike, toaletne prostore in kopalnice s prhami.

Članom Socialnega kluba JUST-a so bila razposlana nova pravila, po katerih bo vsaka delnica, katere cena bo 100 Dolarjev imela tudi pravico na en glas, tako da bodo pri vseh odločitvah imeli največ besede oni, ki so največ prispevali.

NAPAČNA HIMNA

V Luksemburgu so ob priliki pravljanja 75. obletnice Nogometne zveze te majhne kneževine imeli na programu tudi tekmo med reprezentancama Zapadne Nemčije in Jugoslavije, ki pa se je pričela s preko pol ure zamude.

Vzrok zamudi je bil, da so pred pričetkom tekme zaigrali napačno himno.

Šele ko so dokončali himno predvojne Jugoslavije "Bože pravde..." je to nekdo opazil in pričela se je zmešnjava.

Vodstvo jugoslovanske reprezentance ni hočelo pričeti s tekmo, dokler se jim organizatorji niso javno opravičili.

Tekmo so brez posebnega napora dobili Nemci s 4:2 (2:0).

NEOFAŠIZEM V TRSTU

Nobenega dvoma ni, da imajo neofašisti na Tržaškem ploden teren za protidemokratično delovanje. Tolerantnost oblasti do njihovih javnih nastopov, zborovanj in provokativnih akcij, s katerimi nedvoumno kršijo temeljna načela ustave italijanske republike in zlasti tako imenovani Scelbov zakon iz leta 1952, ki grozi s kazenskimi sankcijami za apologijo fašizma, jim daje pogum za stopnjevanje našilnih dejanj. Njihovi cilji pa so vedno ob sedežih demokratičnih institucij in strank, tudi slovenske organizacije. Splošno zastrupljanje mirnega sožitja med Italijani in Slovenci je njihovo temeljno idejno vodilo. Praviloma stopnjujejo agresivnost ob slehernem zunanjem znamenuju dobrega sosedstva med Italijo in Jugoslavijo ter zlasti v predvolilnih razmerah.

Dedičina najbolj mračnih dni

Tržaški neofašizem, ki je trdno povezan z vsedržavnim gibanjem, seveda ne poganja v nekem neopredeljenem prostoru. Čeprav se navezuje na najbolj mračne dni nedavne zgodovine, je mogoče slediti njegove idejne poganke tja v čas agresivnega naraščanja italijanskega irendentizma pred prvo vojno. Italijanska buržoazija, ki je terjala vse širši prostor za uresničevanje gospodarskih interesov, je znala poiskati za svojo poslovno nadvlado nad podjetniki drugih narodnosti v največjem evropskem pristanišču nacionalistične skrajne za netilce narodnostnih sporov. Razlogi in povodi za javne protislovenske nastope so bili vedno pri roki. Požig narodnega doma »Balkan« v središču Trsta 13. julija 1920. leta je bil nekakšna krona nacionalističnih provokativnih nastopov in hkrati zeleni luč za nadaljnje fašistične pohode proti slovenskim organizacijam v mestu in okolici, po Istri in Goriškem, ki so se vrstili tja v drugo polovico dvajsetih let.

Organizacijsko je načuval fašiste in tudi specjal akcijo požiga prišlek iz Ligurije Frances-

co Giunta, ki je slabo leto po napadu na narodni dom na nekem zborovanju v osrednjem mestnem gledališču Rossetti med drugim vzliknil: »Zame se je začel program s požigom »Balkana«. Danes ne gre za to, da izbojujemo politične boje, temveč moramo izbojevati narodni boj. Gre za boj, ki se bije na vzhodnih vratih Italije. Sovražnik je le nekaj korakov zunaj mestnega obzidja.« Ko se je fašizem organizacijsko utrdil in prevzel v svoje roke vse vzvode oblasti, se je njegov boj proti Slovencem spremeni. Nasilna nezakonita dejanja je zamenjala državna oblast, ki je s političnimi in gospodarskimi ukrepi skušala zbrisati Slovence v državnem prostoru. Proti silovitemu otporu, ki je sledil izgnanju slovenskega jezika iz šol in uradov, spremenjanju slovenskih priimkov in imen ter drugim nasilnim protinarodnim dejanjem, je začelo nastopati posebno fašistično sodišče. Delovalo je v Rimu, vendar pa je izjemoma prišlo zasedat tudi v Trst, predvsem zato, da bi s svojo navzočnostjo ustrojivalo Slovence. Na dveh tržaških procesih je moral plačati krvni davek otporu proti raznarodovanju in idejnemu boju proti fašizmu cvet primorske slovenske intelligence, od Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča pa do Pinka Tomažiča in njegovih tovaršev. In prav v Trstu je slednjič bilo po vsem tem ustvarjeno ozračje tudi za ustanovitev edinega nacističnega morilskoga taborišča v Italiji – Rižarne, v kateri so italijanski kolaboracionisti pomagali nemškim okupatorjem mučiti in moriti slovenske in hrvaške domoljube in Žide.

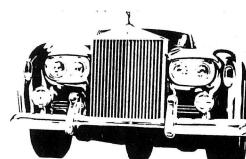
Kje je iskati razloge, da policijske in sodne oblasti ne posegajo po razpoložljivih sredstvih, s katerimi bi lahko vsaj omejile javno in podtalno delovanje neofašističnih skrajnežev? Globlje analize o tem ni, zagotovo pa je pasivnost oblasti mogoče tolmačiti prav s specifično populacijsko heterogenostjo mesta in bojaznjijo, da bi vsak večji pritisk na desničarske sile oškodoval volilne in druge interese sredinskih strank, ker bi povzročil v konzervativnih meščanskih krogih odpornih njih.

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

**9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363**

• Splošna avtomehanika

FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

**1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)**

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslužbo:

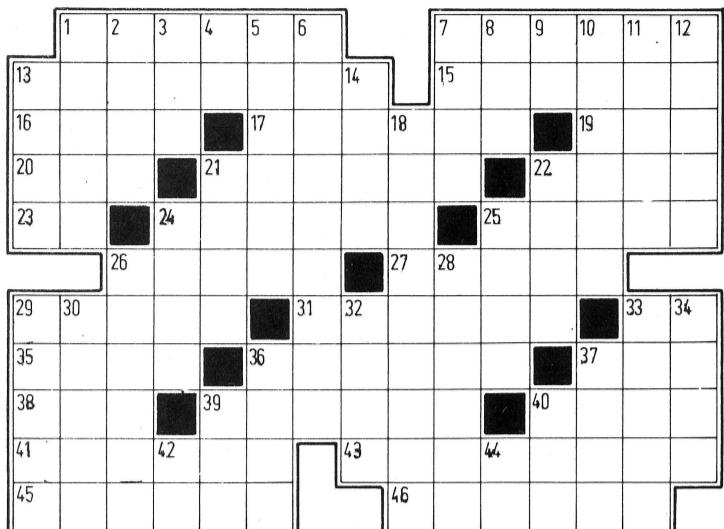
Eric Ivan GREGORICH

**DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)**

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

Vodoravno: 1. vrsta aluminijeve zlitine, imenovane po kraju Lauta v Lužici, 7. najsevernejši otok Kikladov, 13. začimbna rastlina z rumenimi cvetki in odebeljeno korenino, 15. ime ruske-

jugozahodnem delu Saudske Arabije, 3. senčnica, 4. kemijski znak za titan, 5. canterburyjski nadškof, glavni predstavnik zgodnje sholastike (1033 do 1109), 6. ameriški filmski igralec

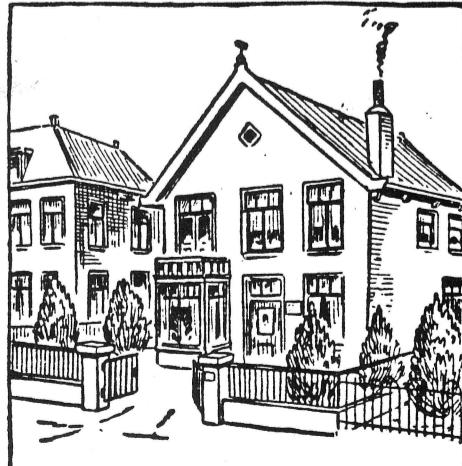
ga skladatelja Musorgskega, 16. glavno mesto otočja Samoa, 17. zvezek knjige, časopisa, 19. čebelja paša, 20. pevski zbor, 21. nemški ekspresionistični slikar in grafik (Erich, 1883 do 1970), 22. trobilo z globokim močnim glasom, 23. avtomobilска ознака Turčije, 24. breme, obtež, 25. vzdevek pisatelja Filipa Kumbatoviča, 26. mesto v francoski pokrajini Šampanjji, 27. velik gorski vrh, 29. naša pisava za poseben slog jazz, 31. ustvarjalec, 33. različna soglasnika, 35. večanje, 36. veliki rimski pesnik iz 1. stoletja pr. n. š (Eneida), 37. važna začimba, 38. nekdanji turški dostenjanstvenik, 39. hud južnoameriški rastlinski strup, 40. sodobni slovenski pripovednik, filmski scenarist in dramaturg (Saša, roman Veter nima cest), 41. kolovoz, 43. stalna vojaška posadka v mestu, 45. oglas, naznanilo, 46. ameriški filmski režiser (Jules, Nikoli v nedeljo).

Navpično: 1. zmes apnenca in gline, surovina za izdelavo cementa, 2. pokrajina v

Na sodišču

— Obtoženi, v tožbi piše, da ste udarili tožitelja. Pokažite, kako ste to naredili!
— V redu! Naj stopi malo bliže...

Kozamurnik

1. Št. Peter je prijazna vas. Na sredi vasi stoji bela hiša. Obdana je z lepim vrtom.

2. V tej hiši živi gospod Kozamurnik, ki zdravi živali. Je torej živinodravnik. Sila dostenjanstven človek je. To se vidi že po sliki.

3. In to je njegova žena, gospa Kozamurnica. Z možem živi v najlepšem soglasju in miru. Vedno ji je namreč vse prav, kar on naredi. Zato seveda ni v hiši nikoli prepira.

4. Tukaj pa vidimo Minko, ki že od svojega šestnajstega leta zvesto služi pri Kozamurnikovih. To je v teh modernih časih, ko hoče vse v Švico, brez dvoma sila čudno.

Nova moda – najprej barve in dolžine kril

Pred vsako novo sezono ženski svet vedno najprej najbolj zanima, kakšne bodo nove modne barve, in potem še, kakšne bodo nove dolžine kril. Že od nekdaj je tako, le včasih so bile te stvari za žensko oblačenje še precej važnejše, kot so danes. Modna barva je bila nameč le ena, kvečemu dve, malokdaj kar tri in tudi pri dolžinah kril ni bilo izbire. Bila so mini, midi ali maxi, le krilo, ki pokrije koleno, je seveda večno, klasično.

V modernih časih se vse te stvari vse hitreje spreminjajo in moda ponuja vsako sezono na tisoče modelov, celo paleto modnih barv in tudi po več dolžin kril naenkrat. Izbera je velika, za nekatere je zato izbira lažja, odločitev pa za marsikoga zato težja.

V vaših trgovinah, v mestih, krajih, kjer zdaj živite, je prav gotovo v izložbah že veliko jesenskih modelov in če se boste za novo jesen in za novo zimo odločali za kaj nogeva, vam bo prišlo mogoče prav nekaj besed o novih barvah in o dolžinah. Škoditi vam gotovo ne morejo.

Modni novinarji radi razvrščajo modne barve po skupi-

nah s posebnimi imeni in prav tako tudi različne sloge oblačenja, četudi gre le za eno samo sezono. Vedno imajo nove izraze, nova imena tudi za stare, že znane barve in postavljajo modele v različne predele s posebnimi opisimi označbami. Gre predvsem za to, da lahko tudi le z besedo opišejo barvo in slog, imajo pa seveda, kot se spodbobi, tudi veliko domišljije.

• Poglejte, na primer, kako so razdelili barve za jesen in za zimo 82/83 v Franciji.

● Baročne barve: to sta dve paleti, ki spominjata na staro barok, temnejša in svetlejša. Največkrat je tu barva jajčevca pa fuksije, rumenkasta in rjavvordeča barva. Oranžna barva se temni do opeke, mentolna do smrečno zelene, kitajsko modra do temno mornarsko modre barve in medenina do gorčice.

● Barve nevihte: to so vso mogoči sivi in modrikasti odtenki, vse je temno, temnejše in črno.

● Barve zemlje: spominjajo na oranžne in na jesenske spravitev pridelkov. Nizajo se od svetlo rjave, zelenkasto rjave, do vseh mogočih barv zemlje in lesa.

Vseh odtenkov je res veliko, tako so jih drugi razvrstili tudi takole: **balet, opera, drama in kabaret**. Če imate malo domišljije, boste vedeli, da sodijo v balet svete zračne, v opero močne intenzivne, v dramo temnejše in dramatične in v kabaret žive, močne in veselne barve.

Naj bo kakorkoli, letos si lahko privoščite kar vsako barvo, ki vam je všeč, važno je le, da vam tudi pristaja. In ne pozabite: najvažnejša bo letos jeseni, zlasti pa še pozimi črna barva z močnimi akcenti drugih barv.

Prave moderne dolžine kril letos, kot se čudno sliši, ni. Moderne so namreč kar vse dolžine, od mini do maxi, vmes je še stari midi in seveda klasično krilo, ki pokrije koleno, ampak to je še najmanj v modi, ker je kajpak – vedno v modi.

Če ste mladi, če imate dolge in lepe noge, si lahko privoščite spet mini dolžino, vendar vedno z nogavicami v enaki ali dobro premišljeni drugi barvi, ki bo krilo podaljšala, če bodo nogavice debelejše in pletene, pa tudi pozimi v kratkem ne boste zmrzovali. Če vam je všeč, bo zelo lepo tudi daljše krilo, tja do sredine meč (nekdanja midi dolžina). Pazite na proporce, veliko se vrtite na samem pred ogledalom, vse je odvisno od figure in temperature.

Eva Paulin

7927 Med ribiči

— Pomisli! Prejšnji teden sem ujal desetkilsko ščuko — in to na krompir.

— No, no, to pripoveduj komu drugemu...

— Komu le — tako bedarijo...?!

7928 Fantastično

Tone je zadel nagradno potovanje v Ameriko. Po prihodu domov pripoveduje prijateljem...

— Bilo je fantastično! V hotelu sem samo pritisnil na gumb in v sobo je prišla mlada in lepa ženska...

— K vragu! Zakaj nisi prinesel tega gumba s seboj? Nevoščljivo vpraša Franci.

7929 Vzpodbuda

— Če bi vas bolje poznal, bi vas poljubil... reče Peter sramežljivo dekle.

— Kaj pa, če bi me najprej poljubil in tako bolje spoznal?!

7930 Prevaran

— Veš, moram ti priznati, da sem bil s twojo ženo...

— O, ti lažnivka ti! Meni pa je govorila, da ima lepega in pametnega ljubimca!

7931 Pri zajcih

— Mami, kako pa sem se jaz rodil? vpraša draščajoči zajček mamico.

— Veš, sine, čarovnik te je potegnil iz klobuka...

REŠITEV KRIŽANKE

1. Lauta, 7. Andros, 13. Pastirnik, 15. Modest, 16. Apia, 17. Snopč, 19. ber, 20. kor, 21. Hecke, 22. tuba, 23. TR, 24. balast, 25. Klan, 26. Remis, 27. ritna, 29. sving, 31. trotere, 33. PC, 35. rast, 36. Verge, 37. sol, 38. aga, 39. kurare, 40. ugla, 41. kolnik, 43. gar, 45. anosa, 46. Dassim.

— ... in če boste slučajno ozdraveli, se mi pridite pokazati!